



JOKIRINTEEN KOULUN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Laadittu/uusittu:

Päivitetty: Kysely uusittu 24.9.2021 ja suunnitelman päivitys 2021-22

Hyväksytty: Johtoryhmä 11.1.2022

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (8.8.1986/6095) 5a § (30.12.2014/1329)

Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Eriyistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325 6 §

Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Kirkkonummen opetussuunnitelma: 1.2.Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet

Laaditaan oppilaitoskohtainen tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Yhdenvertaisuussuunnitelma tehdään yhdessä tasa-arvosuunnitelman kanssa.

Vuosittaisen tarkastelun lisäksi suunnitelma voidaan laatia enintään

kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kirkkonummella oppilaitoskohtainen tasa-arvosuunnitelma liitetään lukuvuosisuunnitelman yhteyteen, ja se tulee päivittää vähintään kolmen vuoden välein yhdessä oppilaiden kanssa. Edellä mainitut paikalliset suunnitelmat ovat luettavissa kunnan kotisivuilta.

OPPILAITOKSEN TASA-ARVOTILANNE

Koulun toiminta-ajatus

Jokirinteen koulu kasvattaa **toisia arvostavia** ja vastuuntuntoisia oppilaita, joilla on tiedolliset ja taidolliset valmiudet pärjätä peruskoulun jälkeen jatko-opinnoissa ja yhteiskunnassa.

Jokirinteen koulu on valinnut kuntastrategiasta **arvokseen luottamuksen**. Luottamusta rakennetaan seuraavalla reseptillä:

Huomaa kaveri:
-kuuntele

- tervehdi
- kiitä
- pyydä anteeksi

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta luottamuksen ilmapiirissä kunnioitetaan jokaisen ihmisyyttä ja ”kaveri” on jokainen kouluyhteisömme jäsen henkilökohtaisista ominaisuuksista riippumatta. Isossa koulussa kohtaamme joka päivä monenlaista erilaisuutta.

Opetuksen järjestäminen

Opetus koulussa järjestetään pääosin samoissa opetusryhmissä sukupuolesta riippumatta. Poikkeuksena on pakollinen liikunta vuosiluokilla 7-9.

Oppilasvalinta Jokirinteen kouluun perustuu oppilaiden kotiosoitteeseen paitsi musiikki-, luma-, kielikylpy- sekä keskitetty pienryhmä -luokilla. Musiikki- ja luma-luokille on koko kunnan lapsille avoin pääsykoe ja kielikylpyluokalle esiopetuksessa ilmoittautuminen. Kielikylpy-luokat ovat siirtymässä Gesterbyhyn. Yhdenvertaisuuden kannalta haastavaa on se, että painotusluokkien oppilaiden koulukuljetus jää perheen maksettavaksi. Musiikkiluokka aiheuttaa vinoutumaa mm. sukupuolijakautumassa ja tätä korjataan koko ikäluokan yhteisopetuksessa modernin koulumme opetusmoduuleissa luokilla 3-6. Oppilaaksi pääseminen keskitettyihin pienryhmiin on sidoksissa oppilaan tarvitsemaan vahvaan tukeen. Perusopetuksen valmistava opetus on tarkoitettu oppilaille, joiden suomen kielen taito ja/tai muut valmiudet eivät riitä perusopetuksen luokassa opiskeluun. Gesterbyn koulun valmistavasta luokasta oppilaita integroidaan valmistavasta luokasta mahdollisimman nopeasti koulumme perusluokkiin vuosiluokille 7-9.

Koulumme valinnaisaineissa tarjonta järjestetään monipuoliseksi siten, että ne sopisivat mahdollisimman monelle.

Mikäli oppilaalla ilmenee oppimisvaikeuksia, hänelle järjestetään oppimisen tukitoimet kolmiportaisen mallin mukaisesti. Luokanopettaja/luokanvalvojan ja erityisopettajat huolehtivat kolmiportaisen tuen järjestelyistä yhteistyössä vanhempien ja muiden opettajien kanssa. Tukiopetusta ja myös oppilashuollollista tukea annetaan kaikille oppilaille tasapuolisesti ja tarvittaessa.

Uskonnon- tai elämäntutkimustiedon opetusta annetaan perusopetuslain määräämällä tavalla.

Oppilaan arviointi perustuu opetussuunnitelman mukaisiin arvioinnin kohteena oleviin asioihin, ei oppilaan henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, luonteeseen, sukupuoleen, opetusryhmään tai taustaan. Opettajien arviointikoulutus on aktiivista.

Kirkkoharjun koululla on perusopetuslain sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Lisäksi noudatetaan kunnan ohjetta: *Seksuaalinen kaltoinkohtelu - miten ehkäistä, miten puuttua? Kirkkonummen kunnan ennaltaehkäisy- ja toimintastrategia koulu- ja opiskelijaikäisten parissa työskenteleville ammattilaisille.*

Kysely tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseksi

Sähköinen ensimmäinen seurantakysely toteutettiin syyskuussa 2021. Kyselyt kohdistettiin vuosiluokkien 3-9 oppilaille ja henkilökunnalle. 1.-2. luokat ohjattiin keskustelemalla käymään läpi vastaavat asiat. Oppilaille suunnattu kysely osoitettiin erikseen tytölle ja pojille sekä niille, jotka kokevat olevansa jotakin muuta. Kyselyn tiivistetty yhteenveto oppilaiden ja opettajien vastauksista on seuraavassa taulukossa. (Suluissa tulos kyselystä v. 2019, **punainen väri**, suunta merkittävästi huonompaan, **vihreä väri** merkittävästi parempaan)

Väite/Kysymys	vastauksessa merkittävää			
	Tyttö 356 (283)	Pojat 353 (299)	Muut oppilaat 23 (6)	Henkilökunta 104 (54)

Minun mielestäni OPETTAJAT kohtelevat samanarvoisesti eri sukupuolta olevia oppilaita	Aina 34,6 % (37,8). Melko usein 36,9 % (40,6)	Aina 33 % (34,4) Melko usein 29,3% (33,4)	Aina 8,7% Melko usein 34,8%	Aina 27,9 % (35,2) Melko usein 69,2% 61.1
Minun mielestäni OPPILAAT kohtelevat toisiaan samanarvoisesti sukupuolesta riippumatta.	Aina 13,5% (19,8) Melko usein 41,6% (50,5)	Aina 24,5% (29,4). Melko usein 43% (45,2)	Aina 4,3% Melko usein 4,3%	Aina 5,8 % (5,6) Melko usein 69,2 % (68,5)
Kohtelen itse samalla tavalla (muuta) oppilaita sukupuolesta riippumatta	Aina 76,6% (70). Melko usein 17,4 % (23)	Aina 65,9% (56,5). Melko usein 24,9% (32,4)	Aina 73,9%. Melko usein 13%	Aina 59,6 % (63) Melko usein 39,4% (37)
Viimeksi kuluneen vuoden aikana olen huomannut koulussamme syrjintää Syrjinnän syyt	69 % (47) ei ole havainnut syrjintää. Mielenpide ja seksuaalinen suuntautuminen	70,8 % (66,2) ei ole havainnut syrjintää. Mielenpide ja seksuaalinen suuntautuminen	47,8 ei ole havainnut syrjintää. Seksuaalinen suuntautuminen, vammaisuus ja mielenpide	36,3 % (33,3) ei ole huomannut syrjintää. Yleisimmin on havaittu Mielenpiteeseen, kansalaisuuteen ja kieleen kohdistuvaa syrjintää
Toisia ovat syrjineet.	Pääasiassa oppilaat, mutta myös opettajat ja muu henkilökunta	Pääasiassa oppilaat, mutta myös opettajat ja muu henkilökunta	Pääasiassa oppilaat, mutta myös opettajat ja muu henkilökunta	Pääasiassa oppilaat t. kuitenkin myös opettajat ja muu henkilökunta
Huomaan, että EN ITSE KOHTELE kaikkia samalla tavalla siksi että he ovat erilaisia.	94,8 % (90,1) kokee kohtelevansa kaikkia samalla tavalla. Mielenpiteen erilaisuuden perusteella tunnustetaan eniten eriarvoista kohtelemista	85,6 % (79,9) kokee kohtelevansa kaikkia samalla tavalla. Mielenpiteen erilaisuuden perusteella tunnustetaan eniten eriarvoista kohtelemista	91,3% kokee kohtelevansa kaikkia samalla tavalla. Mielenpiteen erilaisuuden perusteella tunnustetaan eniten eriarvoista kohtelemista	Opettajat tunnistavat myös itse kohtelevansa eri tavalla lähinnä mielenpiteen perusteella. kuitenkin 77,2 % (75,9) kokee kohtelevansa kaikkia samalla tavalla
Oletko kokenut viimeisen vuoden aikana koulussa jotain seksuaalista häirintää	25% (35,4) on kokenut. Pääasiassa olemukseen kohdistuvaa ilkeyttä, mutta myös lähentelyä ja ikävää koskettelua.	16,4 % (19,1) on kokenut. Pääasiassa olemukseen kohdistuvaa ilkeyttä, mutta myös lähentelyä ja ikävää koskettelua.	26,1% on kokenut. kuvia sosiaalisessa mediassa ja muuta häirintää, joka liittyy siihen, mitä sukupuolta tämä edustaa	25% (32,3) on kokenut. Pääasiassa olemukseen kohdistuvaa ilkeyttä
Oletko nähnyt viimeksi kuluneen vuoden aikana koulussa oppilaisiin kohdistunutta häirintää?	27,6% (31,1) on nähnyt. Pääasiassa olemukseen kohdistuvaa ilkeyttä ja sosiaalisessa mediassa viestejä ja kuvia.	19,3% (23,7) on nähnyt. Pääasiassa olemukseen kohdistuvaa ilkeyttä ja epäasiallista lähentelyä/koskettelua	47,8% on nähnyt. Pääasiassa olemukseen kohdistuvaa ilkeyttä ja muuta häirintää, joka liittyy siihen, mitä sukupuolta tämä edustaa	65% (72,2) on nähnyt. Pääasiassa olemukseen kohdistuvaa ilkeyttä sekä sosiaalisessa mediassa viestejä ja kuvia
Kokemani tai näkemäni häirintä; tekijänä oli	Pääsääntöisesti toinen oppilas, myös opettaja tai muu henkilökunnan jäsen.	Pääsääntöisesti toinen oppilas, myös opettaja tai muu henkilökunnan jäsen.	Pääsääntöisesti toinen oppilas, myös opettaja tai muu henkilökunnan jäsen.	Oppilas, mutta myös opettaja ja muu henkilökunnan jäsen
Millaisia haasteita koulussamme on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisessa seuraavia seikkoja tarkasteltaessa: opiskelijavalinnat, opetuksen järjestäminen, arviointi?	ei kysytty	ei kysytty	ei kysytty	Haastetta maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuksen järjestämisessä ja arvioinnissa. Erilaisten oppilaiden yksilöllinen kohtaaminen kiireessä koetaan vaikeaksi. Opettajien erilainen suhtautuminen koulun sääntöihin puuttumiseen koetaan myös haasteeksi.
Miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta voitaisiin edistää koulussamme?	Toivottiin keskustelua, tehokasta, yhdenvertaista puuttumista. Toinen toisemme	Huomattava osa piti koulua jo tasa-arvoisena. Koetaan kuitenkin, että poikia rangaistaan helpommin ja opettajat ovat heille	Kerrottaisiin kaikille miten yhdenvertaisuutta konkreettisesti voi edistää. Puhutaan ihmisistä/ oppilaita, ei	Useimmissa vastauksissa korostuivat avoin epäkohtien esiin nostamisen tarve, tiedon lisääminen ja keskustelu näistä asioista oppilaiden ja opettajien

	kunnioittamisen tarve nousi esiin. Toisaalta moni oli sitä mieltä, että koulumme on tasa-arvoinen ja yhdenvertaisuus toteutuu	töykeämpiä. Suuri osa ilmoitti, ettei osaa sanoa.	tytöistä ja pojista. Unisex-vessat	kesken sekä johdonmukainen puuttuminen huomattuihin epäkohtiin. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden tukeminen suomen kielen omaksumisessa korostui.
--	---	---	------------------------------------	--

TOIMENPITEET TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMISEKSI

Vastaukset toimenpidetarpeista kysyttäessä olivat hyvin monimuotoisia. Kysely oli selvästi herättänyt pohtimaan omaa osallisuutta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kysymyksissä. Seuraavat asiat ilmenivät niin monissa vastauksissa, että ne voidaan nostaa keskeisimmiksi toimenpiteiksi.

*** Keskustelun lisääminen ja epäkohtien esille nostaminen**

Tärkein toimenpide on puhua enemmän tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta eri tilanteissa. Johtoryhmä, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, oppilaskunta, tukioppilaat, mutta myös yksittäiset opettajat ja oppilaat seuraavat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tematiikkaan kuuluvia ilmiöitä ja nostavat ne päivänvaloon. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmässä suunnitellaan tapa ottaa asiat esille laajemmin tarpeen mukaan. Vuoden 2021 tarkastelussa esiin nousseita asioita:

Oman syrjivän käytöksen tunnistaminen

Puhutaan yhdessä kielenkäytöstä: mikä on soveliasta ja mikä ei.

Opetetaan oppilaita toimimaan tilanteissa, kun jonkun sanat tai teot tuntuvat syrjiviltä.

Tuodaan esiin monikulttuurisuuden hienous ja hyödyt!
 Opettajien kouluttaminen em. kysymyksiin, esimerkiksi ryhmien puhuttelu pojiksi ja tytöiksi voi joskus syrjiä.
 Tutustutaan oikeasti uusiin ihmisiin eikä jätetä ketään syrjään: Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta pohtimaan saavat ja niitä lisäävät leikit ja pelit tärkeitä arjessa
 Epäkohtia: sukupuolineutraaleja WC-tiloja on liian vähän.

*** Määrätietoinen ja johdonmukainen puuttuminen**

Havaittuun eriarvoiseen kohteluun on puututtava herkästi. Oppilas kertoo opettajalle tai muulle koulun aikuiselle, opettaja ja muu henkilöstön jäsen kertoo rehtorille. Opettaja/rehtori on tiedon saatuaan velvollinen puuttumaan tilanteeseen. Asiaan puuttumisen jälkeen tilanteen edistymistä myös seurataan. Erityisesti huomio seuraaviin:

Samat säännöt kaikille ja niistä kiinni pitäminen
 Syrjivään (rasistinen, seksuaali- ja sukupuoliasioita kommentoiva) puheeseen nollatoleranssi.

*** Huomio opetusjärjestelyihin**

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kohtaamat haasteet nousivat vastauksissa esiin. Näihin voidaan vaikuttaa opetusjärjestelyin. Tämä on koulun selkeä lisääntyvä kehittämistarve.
 Resurssiopettajaksi kieli- ja kulttuurinopettajan tarve

*** Seurataan tilannetta**

Kysely uusitaan säännöllisesti. Kysely laittaa arvioimaan omaa toimintaa ja tulosten kehittyminen antaa tietoa toimintatarpeista.

ARVIO TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMAAN SISÄLTYVIEN TOIMENPITEIDEN TOTEUTTAMISESTA JA TULOKSISTA

Kysely uusittiin ensimmäisen kerran syyskuussa 2021. Tulokset ja tämän suunnitelman luonnos käsiteltiin luokittain joulukuussa 2021. Kyselyn perusteella moni asia on edistynyt hyvään suuntaan (vrt. ed. taulukko). Toisaalta näyttää yhä siltä, että omaa syrjivää käytöstä ei välttämättä tunnisteta, eli määritellyt toimenpiteet eivät ole vanhentuneet. Kyselyn perusteella toimenpiteitä on edellä tarkennettu.